

Sprawa C-318/21**Streszczenie wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym zgodnie z art. 98 § 1 regulaminu postępowania przed Trybunałem Sprawiedliwości****Data wpływu:**

21 maja 2021 r.

Oznaczenie sądu odsyłającego:

Administratīvā apgabaltiesa (regionalny sąd administracyjny, Łotwa)

Data wydania postanowienia o wystąpieniu z wnioskiem o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym:

11 maja 2021 r.

Strona wnosząca środek odwoławczy:

SIA STOCKHOLM SCHOOL OF ECONOMICS IN RIGA

Druga strona postępowania:

Latvijas Zinātnes padome (rada naukowa Łotwy)

Przedmiot postępowania głównego

FHZZ4BGAWPŚrodek odwoławczy wniesiony przez SIA STOCKHOLM SCHOOL OF ECONOMICS IN RIGA od wyroku Administratīvā rajona tiesa (rejonowego sądu administracyjnego) z dnia 8 czerwca 2020 r., oddalającego wniesioną przez tę spółkę skargę w celu stwierdzenia niezgodności z prawem decyzji Latvijas Zinātnes padome (rady naukowej Łotwy) z dnia 19 września 2019 r. oraz uznania jej prawa do odszkodowania w wysokości 300 000 EUR.

Przedmiot i podstawa prawna wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym

Na podstawie art. 267 TFUE sąd odsyłający wnosi na etapie postępowania pisemnego w niniejszej sprawie o dokonanie wykładni art. 2 pkt 83 rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu

art. 107 i 108 TFUE w celu ustalenia, czy podmiot, którego cele działania obejmują samodzielne prowadzenie badań podstawowych, badań przemysłowych lub eksperymentalnych prac rozwojowych lub rozpowszechnianie na szeroką skalę wyników takich działań poprzez nauczanie, publikację lub transfer wiedzy, ale którego finansowanie własne składa się w przeważającej części z dochodów z działalności gospodarczej, może być uznany za organizację prowadzącą badania i upowszechniającą wiedzę. Sąd odsyłający zmierza również do ustalenia, czy dla celów tej kwalifikacji uzasadnione jest zastosowanie wymogu dotyczącego proporcji finansowania (dochodów i kosztów) działalności gospodarczej i niegospodarczej, a jeśli tak, to jaki powinien być procent finansowania działalności gospodarczej i niegospodarczej dla tych celów.

Pytania prejudycjalne

1) Czy art. 2 pkt 83 rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 TFUE należy interpretować w ten sposób, że podmiot (na przykład uniwersytety lub instytuty badawcze, agencje zajmujące się transferem technologii, pośrednicy w dziedzinie innowacji lub fizyczne lub wirtualne podmioty prowadzące współpracę w dziedzinie badań i rozwoju), którego cele działania obejmują samodzielne prowadzenie badań podstawowych, badań przemysłowych lub eksperymentalnych prac rozwojowych lub rozpowszechnianie na szeroką skalę wyników takich działań poprzez nauczanie, publikację lub transfer wiedzy, lecz którego finansowanie własne składa się w przeważającej części z dochodów z działalności gospodarczej, może zostać uznany za organizację prowadzącą badania i upowszechniającą wiedzę?

2) Czy stosowanie wymogu dotyczącego udziału finansowania (dochodów i kosztów) działalności gospodarczej i niegospodarczej w celu ustalenia, czy dany podmiot spełnia wymóg ustanowiony w art. 2 pkt 83 rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 TFUE, dotyczący tego, że podstawowym celem działalności tego podmiotu powinno być samodzielne prowadzenie badań podstawowych, badań przemysłowych lub eksperymentalnych prac rozwojowych lub rozpowszechnianie na szeroką skalę wyników takich działań poprzez nauczanie, publikację lub transfer wiedzy, jest uzasadnione?

3) W przypadku udzielenia odpowiedzi twierdzącej na drugie pytanie prejudycjalne – jaki powinien być udział procentowy finansowania działalności gospodarczej i niegospodarczej, aby ustalić, czy podstawowym celem działalności danego podmiotu jest samodzielne prowadzenie badań podstawowych, badań przemysłowych lub eksperymentalnych prac rozwojowych lub rozpowszechnianie na szeroką skalę wyników takich działań poprzez nauczanie, publikację lub transfer wiedzy?

4) Czy zasadę zawartą w art. 2 pkt 83 rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 TFUE – zgodnie z którą przedsiębiorstwa mogące wywierać decydujący wpływ na podmiot składający wniosek dotyczący projektu, np. jako jego udziałowcy/akcjonariusze lub członkowie, nie mogą mieć preferencyjnego dostępu do wyników uzyskanych przez ów podmiot –, należy rozumieć w ten sposób, że członkami lub udziałowcami/akcjonariuszami wspomnianego podmiotu mogą być zarówno osoby fizyczne lub prawne prowadzące działalność o charakterze zarobkowym (w tym świadczące odpłatnie usługi edukacyjne), jak i osoby utworzone w celu niezarobkowym (np. stowarzyszenia lub fundacje)?

Przywołane przepisy prawa Unii

Artykuł 107 ust. 1 i 3 lit. c) oraz art. 179 ust. 1 i 2 TFUE.

Motyw 49 i art. 2 pkt 83 rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu.

Punkt 2.1 komunikatu Komisji Europejskiej z dnia 27 czerwca 2014 r. zatytułowanego „Zasady ramowe dotyczące pomocy państwa na działalność badawczą, rozwojową i innowacyjną” nr 2014/C 198/01.

Przywołane przepisy prawa krajowego

Artykuł 2 pkt 2 i art. 7 **Biedrību un nodibinājumu likums (ustawy o stowarzyszeniach i fundacjach).**

Artykuł 2 pkt 2: Fundacja [...] jest zespołem dóbr przeznaczonych do osiągnięcia określonego przez fundatora celu, który nie ma charakteru zarobkowego.

Artykuł 7 pkt 1: [...] fundacja ma prawo prowadzić pomocniczą działalność gospodarczą związaną z utrzymaniem lub wykorzystywaniem jej majątku, jak również prowadzić inną działalność gospodarczą służącą osiągnięciu celów fundacji.

Artykuł 7 pkt 2: Dochody [...] fundacji mogą być wykorzystywane wyłącznie do osiągnięcia celu określonego w statucie. Zyski z działalności gospodarczej prowadzonej przez fundację nie mogą być wypłacane jej fundatorom.

Artykuły 1, 2, 4, 7 i 8 **Likums „Par Rīgas Ekonomikas augstskolu” (ustawy o szkole wyższej nauk ekonomicznych w Rydze)**, zgodnie z którymi strona wnosząca środek odwoławczy jest placówką szkolnictwa wyższego oferującą usługi szkolnictwa wyższego, prowadzącą działalność w dziedzinie nauk ekonomicznych i służącą interesom narodu łotewskiego, której cele obejmują

rozwój nauki i której jednym z zadań jest prowadzenie badań podstawowych i badań stosowanych w dziedzinie nauk ekonomicznych.

Punkty 2.7, 2.9 i 12.5 Ministru kabineta 2017. gada 12. decembra noteikumi Nr. 725 „Fundamentālo un lietišķo pētījumu projektu izvērtēšanas un finansējuma administrēšanas kārtība” (rozporządzenia rady ministrów nr 725 z dnia 12 grudnia 2017 r. w sprawie procedur oceny projektów badań podstawowych i badań stosowanych oraz zarządzania ich finansowaniem).

Punkt 2.7: Podmiot składający wniosek dotyczący projektu: instytucja naukowa wpisana do rejestru instytucji naukowych, która, niezależnie od jej statusu prawnego (prawa publicznego czy prawa prywatnego) lub sposobu finansowania zgodnie z przepisami regulującymi jej działalność (statut, regulamin wewnętrzny lub akt założycielski) prowadzi działalność podstawową niemającą charakteru gospodarczego i odpowiada definicji organizacji prowadzącej badania, zawartej w art. 2 pkt 83 rozporządzenia (UE) nr 651/2014.

Punkt 2.9: Działalność podstawowa o charakterze niegospodarczym: działalność organizacji prowadzącej badania, która nie jest objęta zakresem działań określonym w art. 107 ust. 1 TFUE, w tym:

2.9.1. działalność dydaktyczna mająca na celu zwiększenie liczby pracowników i ich kwalifikacji;

2.9.2. niezależne badania i rozwój w celu zwiększenia wiedzy i lepszego zrozumienia, w tym wspólne badania i rozwój, poprzez zaangażowanie organizacji prowadzącej badania w efektywną współpracę;

2.9.3. upowszechnianie wyników badań w sposób niewyłączny i niedyskryminujący, w tym poprzez wykorzystanie nauczania, ogólnodostępnych baz danych, ogólnodostępnych publikacji lub oprogramowania open source;

2.9.4. transfer wiedzy i technologii, pod warunkiem że;

2.9.4.1. działalność polegająca na przekazywaniu wiedzy i technologii jest prowadzona przez dział organizacji prowadzącej badania lub spółkę zależną organizacji prowadzącej badania (spółkę handlową, w której udziały spółki dominującej przekraczają 50% lub w której spółka dominująca posiada większość praw głosu i która odpowiada definicji organizacji prowadzącej badania), organizację prowadzącą badania wspólnie z innymi organizacjami prowadzącymi badania lub przez organizację prowadzącą badania wraz z osobami trzecimi poprzez zawarcie umów dotyczących określonych usług w ramach otwartego postępowania przetargowego.

2.9.4.2. wszelkie zyski z takiej działalności są ponownie inwestowane w działalność podstawową organizacji prowadzącej badania.

Punkt 12.5: Rada dokonuje oceny, czy projekt, którego dotyczy wniosek, spełnia następujące kryteria zgodności administracyjnej: projekt będzie realizowany przez instytucję naukową spełniającą wymogi określone w niniejszym rozporządzeniu.

Zwięzłe przedstawienie okoliczności faktycznych i postępowania głównego

- 1 W dniu 22 maja 2019 r. rada naukowa Łotwy (zwana dalej „radą”) przyjęła zasady zaproszenia do składania wniosków dotyczących projektów badań podstawowych i badań stosowanych na rok 2019 r. oraz ogłosiła zaproszenie do składania wniosków dotyczących projektów (zwane dalej „zaproszeniem do składania wniosków”).
- 2 Strona wnosząca środek odwoławczy, SIA STOCKHOLM SCHOOL OF ECONOMICS IN RIGA, złożyła w ramach zaproszenia do składania wniosków projekt „Analiza niewykorzystanego zasobu: starsze kobiety będące przedsiębiorcami w państwach bałtyckich” (zwany dalej „projektem, którego dotyczy wniosek”).
- 3 Decyzją rady z dnia 19 września 2019 r. (zwaną dalej „decyzją”) wniosek dotyczący projektu strony wnoszącej środek odwoławczy został odrzucony ze względu na to, że nie spełniał on kryterium dopuszczalności określonego w pkt 12.5 rozporządzenia rady ministrów nr 725 z dnia 12 grudnia 2017 r. w sprawie procedur oceny projektów badań podstawowych i badań stosowanych oraz zarządzania ich finansowaniem (zwanego dalej „rozporządzeniem nr 725”), zgodnie z którym projekt musi być realizowany „w instytucji naukowej spełniającej wymogi określone w niniejszym rozporządzeniu”.
- 4 W swojej decyzji rada wskazała, że strona wnosząca środek odwoławczy nie może być uznana za instytucję naukową, która może kwalifikować się do przyznania państwowych środków budżetowych, ponieważ nie jest możliwe wykazanie, że spełnia ona wymogi określone w pkt 2.7 rozporządzenia nr 725 i w art. 2 pkt 83 rozporządzenia Komisji Europejskiej nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. (zwanego dalej „rozporządzeniem nr 651/2014”).
- 5 Wniosek ten opiera się na okoliczności, że – jak wynika z wniosku dotyczącego projektu – w 2018 r. odsetek działalności strony wnoszącej środek odwoławczy, która nie miała charakteru gospodarczego, wynosił 34% w porównaniu z 66% działalności gospodarczej. Rada stwierdziła zatem, że podstawowa działalność strony wnoszącej środek odwoławczy ma charakter komercyjny i nie można uznać, że jej podstawowym celem jest samodzielne prowadzenie badań podstawowych, badań przemysłowych lub eksperymentalnych prac rozwojowych, bądź rozpowszechnianie na szeroką skalę wyników takich działań poprzez nauczanie, publikację lub transfer wiedzy. Ponadto, w opinii rady dokumenty przedstawione przez stronę wnoszącą środek odwoławczy nie zawierały żadnych informacji wskazujących, że wszystkie dochody strony wnoszącej środek odwoławczy z jej działalności podstawowej były ponownie inwestowane w tę działalność podstawową.

- 6 Strona wnosząca środek odwoławczy, powołując się na następujące argumenty, wniosła skargę do sądu na decyzję rady, w której rada stwierdziła, że nie można uznać strony wnoszącej środek odwoławczy za instytucję naukową w rozumieniu rozporządzenia nr 725.
- 7 Strona wnosząca środek odwoławczy uważała, że spełnia kryterium określone w pkt 12.5 rozporządzenia nr 725, ponieważ jest wpisana do rejestru instytucji naukowych, a ponadto prowadzi działalność podstawową niemającą charakteru gospodarczego w rozumieniu pkt 2.9 tego rozporządzenia.
- 8 W tym względzie strona wnosząca środek odwoławczy przedstawiła dokumenty mające wykazać, że wkłady finansowe z działalności podstawowej były oddzielone od działalności o charakterze gospodarczym oraz że zyski z tej działalności gospodarczej strony wnoszącej środek odwoławczy były ponownie inwestowane w działalność podstawową organizacji prowadzącej badania.
- 9 Strona wnosząca środek odwoławczy podniosła również, że rada nie wzięła pod uwagę jej struktury korporacyjnej. Zdaniem rady jedynym wspólnikiem strony wnoszącej środek odwoławczy była fundacja „Rīgas Ekonomikas augstskola – Stockholm School of Economics in Riga”, która zgodnie z art. 2 akapit drugi ustawy o stowarzyszeniach i fundacjach nie ma celu zarobkowego. Strona wnosząca środek odwoławczy twierdziła ponadto, że różni się od innych podmiotów prawa prywatnego, ponieważ co do zasady nie jest możliwe, aby osiągnięte przez nią zyski nie były ponownie inwestowane w jej działalność podstawową.
- 10 Zdaniem strony wnoszącej środek odwoławczy z dokumentów, które przedstawiła, wynika, że środki zainwestowane przez nią w działalność badawczą przewyższyły dochody uzyskiwane przez nią z tej samej działalności. Strona wnosząca środek odwoławczy twierdziła również, że prowadzi działalność badawczą z funduszy własnych lub poprzez pozyskiwanie dotacji na działalność badawczą.
- 11 W ocenie strony wnoszącej środek odwoławczy z ustawy specjalnej o szkole wyższej nauk ekonomicznych w Rydze, która to ustawa reguluje jej działalność, oraz z jej statutu i aktu założycielskiego wynika, że jedną z form jej działalności podstawowej jest prowadzenie badań i praca naukowa.
- 12 Wyrokiem z dnia 8 czerwca 2020 r. Administratīvā rajona tiesa oddalił skargę.
- 13 Zdaniem tego sądu jedną z określonych dziedzin działalności strony wnoszącej środek odwoławczy jest działalność naukowa, w ramach której prowadzone są badania podstawowe i badania stosowane w dziedzinie nauk ekonomicznych, a ich wyniki są upowszechniane. W ocenie wspomnianego sądu strona wnosząca środek odwoławczy może również wykonywać działalność gospodarczą, która nie jest zakazana w ustawie o stowarzyszeniach i fundacjach.

- 14 Zdaniem Administratīvā rajona tiesa ze sprawozdania dotyczącego obrotów za rok 2018, załączonego do wniosku dotyczącego projektu strony wnoszącej środek odwoławczy, wynika, że dochody i koszty związane z działalnością gospodarczą strony wnoszącej środek odwoławczy przeważają (są wyższe) w porównaniu z działalnością, która nie ma charakteru gospodarczego. W związku z tym Administratīvā rajona tiesa uważa, że strona wnosząca środek odwoławczy nie zalicza się do instytucji naukowych, którym może być przyznane finansowanie ze środków państwowych na prowadzenie badań podstawowych i badań stosowanych.
- 15 Zdaniem rzeczonoego sądu z rozporządzenia nr 725 i rozporządzenia nr 651/2014 wynika, że aby móc kwalifikować się do finansowania badań podstawowych i badań stosowanych, działalność w dziedzinach o charakterze niegospodarczym podmiotu składającego wniosek dotyczący projektu musi być priorytetowa lub procentowo większościowa.
- 16 W odniesieniu do możliwości bezpośredniego stosowania rozporządzenia nr 651/2014 wspomniany sąd zauważył, że rozporządzenie to ustanawia kategorie pomocy państwa zgodne z rynkiem wewnętrznym oraz wspólne przepisy dotyczące przyznawania pomocy państwa, ale nie ustanawia szczegółowych kryteriów wyboru podmiotów składających wnioski dotyczące projektów. W związku z tym sąd stwierdza, że w celu zmniejszenia niepewności co do wykorzystania pomocy państwa w działalności gospodarczej ustawodawca łotewski przewidział, że pomoc państwa na prowadzenie badań podstawowych i badań stosowanych będzie przyznawana instytucjom naukowym, których działalność podstawowa (podstawowy cel) nie jest związana z działalnością gospodarczą.
- 17 Strona wnosząca środek odwoławczy wniosła środek odwoławczy od wyroku Administratīvā rajona tiesa, opierając się na następujących zarzutach.
- 18 Na poparcie swojego środka odwoławczego strona wnosząca środek odwoławczy podnosi, że Administratīvā rajona tiesa nie przeanalizował okoliczności, iż badania podstawowe i badania stosowane mogą być prowadzone zarówno w ramach działalności gospodarczej, jak i w ramach działalności o charakterze niegospodarczym, oraz że wniosek sądu dotyczący możliwości bezpośredniego stosowania rozporządzenia nr 651/2014 należy uznać za bezzasadny.
- 19 Po pierwsze, strona wnosząca środek odwoławczy podnosi, że ustawodawca łotewski nie ustanowił, że działalność podmiotu składającego wniosek dotyczący projektu prowadzona w dziedzinach, które nie mają charakteru gospodarczego, powinna być priorytetowa, ani że dochody z takiej działalności powinny przekraczać dochody z działalności gospodarczej.
- 20 Po drugie, strona wnosząca środek odwoławczy podnosi, że ustawodawca wprowadził w pkt 2.7 rozporządzenia nr 725 odniesienie do spełnienia wymogów określonych w rozporządzeniu nr 651/2014 przez podmiot składający wniosek

dotyczący projektu. W związku z tym należy przeanalizować zgodność tego przepisu z ratio legis i celem art. 2 pkt 83 rozporządzenia nr 651/2014 również w odniesieniu do stosowania owego przepisu.

- 21 Zdaniem strony wnoszącej środek odwoławczy rozporządzenie nr 725 nie może być interpretowane oddzielnie od przepisów rozporządzenia nr 651/2014. W jej ocenie nie można przyjąć wykładni rozporządzenia nr 651/2014, która byłaby sprzeczna z wykładnią przepisów prawa wskazaną w komunikacie Komisji Europejskiej.

Główne argumenty stron postępowania głównego

Główne argumenty stron postępowania głównego zostały zawarte w opisie okoliczności faktycznych i postępowania sądowego.

Zwięzłe uzasadnienie wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym

- 22 Apgabaltiesa (regionalny sąd administracyjny) musi rozstrzygnąć kwestię, czy można uznać, że strona wnosząca środek odwoławczy jest instytucją naukową spełniającą wymogi określone w rozporządzeniu nr 725 (a także w art. 2 pkt 83 rozporządzenia nr 651/2014) oraz że ma ona prawo otrzymać finansowanie ze środków państwowych na prowadzenie badań. Zarówno rada, jak i Administratīvā rajona tiesa uznały, że strona wnosząca środek odwoławczy nie należy do kategorii instytucji naukowych, w odniesieniu do których przewidziane jest przyznanie pomocy państwa na prowadzenie badań podstawowych i badań stosowanych, ponieważ dochody i koszty wynikające z działalności gospodarczej strony wnoszącej środek odwoławczy przeważają (są wyższe) w porównaniu z dochodami z działalności niemającej charakteru gospodarczego. Jednocześnie istotne znaczenie w sporze ma ustalenie znaczenia statusu członka organizacji prowadzącej badania, to znaczy tego, czy jego działalność ma charakter zarobkowy, czy też nie, i czy wyklucza to jakiegokolwiek uzyskiwanie korzyści związanych z wykorzystywaniem wyników badań.
- 23 Z ustawy o wyższej szkole nauk ekonomicznych w Rydze oraz aktów założycielskich strony wnoszącej środek odwoławczy wynika, że jej działalność jest ukierunkowana głównie na prowadzenie programów nauczania i badań naukowych.
- 24 Zdaniem strony wnoszącej środek odwoławczy jej działalność gospodarcza nie ma celu komercyjnego, a jej struktura jest ukształtowana w taki sposób, że członek strony wnoszącej środek odwoławczy (fundacja) nie może czerpać żadnych korzyści z wykorzystywania wyników badań.
- 25 Jedynym członkiem strony wnoszącej środek odwoławczy, fundacja „Rīgas Ekonomikas augstskolas Stockholm School of Economics in Riga”, jest wpisany do rejestru stowarzyszeń i fundacji, a podstawowym celem jego działalności jest

interes publiczny, ponieważ ma on na celu promowanie edukacji biznesowej wysokiej jakości i rozwoju nauki oraz zapewnienie jej dostępności, wspierając w ten sposób rozwój gospodarczy obszaru krajów bałtyckich i Łotwy. Wspomniana fundacja ma również na celu zapewnienie i rozwój działalności strony wnoszącej środek odwoławczy w Republice Łotewskiej poprzez zapewnienie odpowiedniego zarządzania szkołą wyższą oraz pozyskanie darowizn, co jest niezbędne dla działalności szkoły wyższej oraz dla udzielania pomocy studentom poprzez przyznawanie stypendiów na pokrycie czesnego w celu zapewnienia utalentowanym studentom z krajów bałtyckich możliwości korzystania z konkurencyjnej edukacji biznesowej w pobliżu miejsca ich zamieszkania, z korzyścią dla gospodarki krajów bałtyckich, zapewniając i wspierając w ten sposób napływ wysoko wykwalifikowanego personelu i młodych przedsiębiorców do struktur gospodarczych Łotwy, Litwy i Estonii.

- 26 Można zatem zgodzić się ze stroną wnoszącą środek odwoławczy co do tego, że zyski, jakie fundacja czerpie z jej działalności gospodarczej, mogą być wykorzystywane wyłącznie do osiągnięcia celu określonego w statucie.
- 27 Z przepisów krajowych wynika, że aby kwalifikować się do finansowania ze środków państwowych, wnioskodawca musi spełnić łącznie trzy przesłanki zgodnie z pkt 2.7 rozporządzenia nr 725. A mianowicie: 1) podmiot składający wniosek dotyczący projektu musi być wpisany do rejestru instytucji naukowych; 2) podmiot ten musi prowadzić głównie, zgodnie z przepisami regulującymi jego działalność (statutem, regulaminem wewnętrznym lub aktem założycielskim) działalność niemającą charakteru gospodarczego zgodnie z jej definicją zawartą w pkt 2.9 wspomnianego rozporządzenia; oraz 3) podmiot składający wniosek dotyczący projektu musi odpowiadać definicji organizacji prowadzącej badania zawartej w art. 2 pkt 83 rozporządzenia nr 651/2014.
- 28 Komunikat Komisji Europejskiej z dnia 27 czerwca 2014 r., zatytułowany „Zasady ramowe dotyczące pomocy państwa na działalność badawczą, rozwojową i innowacyjną” nr 2014/C 198/01 (zwany dalej „komunikatem Komisji”), stanowi w pkt 2.1, że organizacje prowadzące badania i szerzące wiedzę i infrastruktury badawcze są beneficjentami pomocy państwa, jeżeli finansowanie publiczne, które otrzymują, spełnia wszystkie warunki art. 107 ust. 1 TFUE. Jak wyjaśniono w komunikacie w sprawie pojęcia pomocy państwa, beneficjentem pomocy państwa musi być przedsiębiorstwo, lecz kwalifikacja ta nie zależy od jego statusu prawnego, to znaczy od tego, czy jest ono podmiotem prawa publicznego, czy prywatnego, czy też od jego charakteru gospodarczego, to znaczy od tego, czy dąży ono do osiągnięcia zysków, czy też nie. Decydujące jest raczej to, czy beneficjent prowadzi działalność gospodarczą polegającą na oferowaniu produktów lub usług na określonym rynku.
- 29 Z kolei pkt 2.1.1 komunikatu Komisji stanowi, że jeżeli ten sam podmiot prowadzi zarówno działalność o charakterze gospodarczym, jak i niegospodarczym, to finansowanie publiczne działalności niegospodarczej nie wchodzi w zakres art. 107 ust. 1 TFUE, jeśli oba rodzaje działalności oraz ich

koszty, finansowanie i przychody można wyraźnie rozdzielić w celu uniknięcia subsydiowania skrośnego działalności gospodarczej. Dowodem na odpowiednie rozdzielanie kosztów, finansowania i przychodów mogą być roczne sprawozdania finansowe odpowiedniego podmiotu.

- 30 W definicji organizacji prowadzącej badania, która jest zawarta w art. 2 pkt 83 rozporządzenia nr 651/2014, nie przewidziano, że organizacja prowadząca badania powinna osiągać określoną część obrotów finansowych w odniesieniu do działalności podstawowej o charakterze niegospodarczym. Prawo Unii ustanawia obowiązek oddzielenia finansowania i przychodów, co pozwala uniknąć subsydiowania skośnego, oraz obowiązek sprawdzenia, czy udziałowcy i inni wspólnicy przedsiębiorstwa mają dostęp do wyników uzyskanych przez podmiot.
- 31 W przypadku uznania za właściwe kryteriów ustanowionych przez Administratīvā rajona tiesa i radę w odniesieniu do przyznawania pomocy instytucji naukowej, zgodnie z którym dochody i koszty związane z działalnością gospodarczą muszą być proporcjonalnie niższe niż w przypadku działalności niemającej charakteru gospodarczego, prywatne placówki szkolnictwa wyższego będą podlegać ograniczeniom w otrzymywaniu pomocy państwa przeznaczonej na badania oraz dozwolone będzie nierówne traktowanie, ponieważ dochody i koszty tych placówek, wynikające z ich działalności gospodarczej, będą zawsze wyższe niż w przypadku publicznych placówek szkolnictwa wyższego. W szczególności w przypadku publicznych placówek szkolnictwa wyższego dochody uzyskane z czesnego są przypisywane do działalności niemającej charakteru gospodarczego, natomiast w przypadku prywatnych placówek szkolnictwa wyższego dochody uzyskane z czesnego są przypisywane do działalności gospodarczej. Ten sam rodzaj dochodów publicznych i prywatnych placówek szkolnictwa wyższego przypisywany jest bowiem dwóm różnym pojęciom, co prowadzi do nierównego traktowania wnioskodawców.
- 32 Biorąc pod uwagę tylko i wyłącznie matematyczny rozkład udziałów przedstawiony przez Administratīvā rajona tiesa i radę, prywatnym placówkom szkolnictwa wyższego odmawia się w istocie prawa do otrzymania finansowania ze środków państwowych na prowadzenie badań naukowych. W punkcie 3 wprowadzenia do komunikatu Komisji stwierdza się, że w ramach strategii „Europa 2020” podjęto inicjatywę „Unia innowacji”, której celem jest poprawa warunków ramowych oraz zwiększenie dostępu do finansowania dla badań naukowych i innowacji, aby zapewnić, że innowacyjne pomysły przełożą się na produkty i usługi, które pobudzą wzrost gospodarczy i tworzenie nowych miejsc pracy. W niniejszej sprawie należy stwierdzić, że dokonana przez Administratīvā rajona tiesa i radę wykładnia definicji zawartej w art. 2 pkt 83 rozporządzenia nr 651/2014 jest sprzeczna z celami ustanowionymi przez Unię oraz ze stanowiskiem wyrażonym w komunikacie Komisji dotyczącym procedury przyznawania pomocy państwa. Ponadto takie stosowanie przepisów prowadzi do nierównego traktowania publicznych i prywatnych placówek szkolnictwa wyższego.

Motyw 49 rozporządzenia nr 651/2014 opisuje ogólnie stosunek procentowy, w przypadku gdy infrastruktura organizacji jest wykorzystywana głównie do prowadzenia działalności niegospodarczej. Jednakże z tego procentowego rozkładu infrastruktury podmiotu nie można wywnioskować, że rozporządzenie nr 651/2014 określa, czy w definicji organizacji prowadzącej badania i upowszechniającej wiedzę uzasadnione jest uwzględnienie proporcjonalnego rozkładu wkładów finansowych podmiotu, odpowiadających dochodom i kosztom finansowania związanym z działalnością gospodarczą i niegospodarczą, w celu ustalenia, czy podmiot może być uznany za organizację prowadzącą badania i upowszechniającą wiedzę w rozumieniu rozporządzenia nr 651/2014.

DOKUMENT ROBOCZY